

1855-07-29

Afsender

J. C. Jacobsen

Modtager

Laura Jacobsen

Type:
Brev

Sprog:
Dansk

Afsendersted:
Paris

Arkivplacering:
FA 2-021-00044

Emneord:
Rejsebrev, rejsebreve

Dokumentindhold

Rejsebrev til Laura Jacobsen om bl.a de indtryk J. C. Jacobsen fik ved sin første indrejse til Frankrig.

Transskription

Fortsættelse af Reiseberetningen

Paris Søndag Morgen d. 29 Juli

I onsdags Middags tog jeg fra Carlsruhe og kom til Strassburg henad Aften. Min første Indtrædelse paa Frankrigs Grund gjorde et forunderligt oplivende Indtryk paa mig, som jeg ikke ret veed at forklare mig Aarsagen til.- Maaskee laa det for en Deel i min Sindstemning, som er oprømt over det faglige udbytte af min Reise i Tydskland, hvorved jeg nogenlunde er kommen paa det rene med Hensyn til min fremtidige Virksomhed, maaskee laae det for en Deel i min Sindsstemning, som er oprømt over det heldige udbytte af min Reise til Tydskland, hvorved jeg er nogenlunde kommen paa det Rene med Hensyn til min fremtidige Virksomhed, maaskee laa det ogsaa i den stærke Modsætning mellem det kjedsommelige Anstrøg som hviler over de tydske Byer jeg først havde besøgt, navnlig Carlsruhe og den livlighed der hersker i en fransk by, vist er det jeg maatte bide mig i læberne for ikke at gaae og lee paa Gaden. Endnu samme Aften gennemstreifede jeg en Deel af Strassburg og gjorde dermed mine første Forsøg paa at tale Fransk. Dette gik endda ret taaleligt; jeg kan i hvert Fald gjøre mig forstaaelig, men derimod kan jeg aldeles ikke forstaae Franskmændene. Der er en utrolig Forskjel paa at see (læse) dette Sprog og at høre det. Forresten kan man i Strassburg hjælpe sig med Tydsk. I Torsdags besaae jeg Staden paa alle Kanter, men jeg har ikke Tid til at dvæle ved stor Beskrivelse. Jeg besteg naturligviis Taarnet paa "Mynster" (i smukt Veir) og dvælede længe paa dette Kunstværk, det skønneste i sin Art, jeg har seet. Man kan ikke blive træt af at beundre den overordentlige Lethed og Ziirlighed hvormed Stenmasserne ere optaarnede til en Høide af 436 Fod paa en Basis af ikke mere end 50 Fod i Quadrat. Dagen før jeg var der, havde et Jordskælv rystet Taarnet, men uden at Gjøre nogen Skade. Jeg fik først Underretning derom, da jeg stod paa det høieste Punct, man kan komme. Denne Meddelelse paa dette Sted og Tanken om en Gjentagelse var just ikke behagelig, men glemtes snart. Fredag

formiddag tog jeg til Paris hvor jeg ankom sent om Aftenen og efter 2-3 forgjæves Forsøg omsider fik et lille Kammer i 6te Etage i Hotel Windsor.- Der kunde jeg dog ikke udholde det og søgte igaar et bedre Logis, Hotel du Rougemonts ved Boulevard Poissonière, hvor jeg har det godt (i 4. Etage) men

maa betale 10 francs om Dagen! Paris bliver snart overfyldt af Reisende.

Den første Dag i Paris. Hvorledes skal jeg give en nogenlunde anskuelig Forestilling om dens Indhold? ----- (fortsat Tirsdag Aften)
Ja! længere naaede jeg ikke fordi jeg strax indsaar, at jeg ikke vilde faae Tid til at behandle dette umaadelige Stof. Siden har der heller ikke været Tid, thi det gaaer mig i Paris som naar jeg faar en ny Roman; jeg har ikke Ro før jeg er kommen til Enden, men det er ikke let at komme til Enden af Paris, thi hvergang man bladrer om og vil kige lidt paa et andet sted, bliver man fængslet af Indholdet og avancerer kun meget lidt.- Men hvad har jeg da seet i disse 4 Dage? Det er i Grunden snart sagt: Tuilleriesne og Haven derved, Concordepladsen osv, osv; Louvre fra alle Kanter udvendig og hele Museet deri; Vandrestillingen af Industri og Do Udstilling af Kunst (hver af disse Udstillinger har taget en Heel Formiddag indtil Kl 2 og Louvre omtrent samme Tid): Resten af Dagen er gaaet med at spise til Middag, hos Vefour, Very, Frascati og derefter deels med at spadserere paa Boulevarder, deels i Theatret, nemlig Theatre francaise og den store Opera hvorfra jeg efter et kort Ophold paa en Café først er kommen Hjem kl 12½ eller derover.- Jeg har desuden gennemstrejft den vidtstrakte Deel af Byen med Palais Royal og de mangfoldige Passager, staaet og gaaet ind i flere hundrede for ikke at sige Tusinde Boutiker!! hilst paa den gl Napoleon paa Vendôme Søilen, har betragtet Nôtre Dame Kirkens Taarn, seet Pantheon, Haven ved Luxembourg og Jardin des Plantes og Menageriet.- De sidste nævnte Steder har jeg været idag og jeg havde gjort Regning paa, at jeg derefter skulde have god Tid i Eftermiddag til at skrive, men det lykkedes ikke. Jeg kom først til Middagsbordet Kl. 6, skulde i Café Danemark for at læse "Berlingske", men maatte baade paa Veien dertil og derfra igjennem Palais Royal og er man først kommen derind, saa er det ikke let med den bedste Villie at komme ud deraf. Før man veed deraf, er 1 Time eller 2 løben som ingenting. Det er et stærkt, men fuldt berettiget Udtryk, naar jeg sammenligner Opholdet der med et Fee-Eventyr. Jeg veed intet sandere!

Den brogede Menneskemængdes Summen, Børnenes Støi og muntre Leeg, Springvandets Pladsken, Musikkens Brusen, Opvarternes syngende Raab, fængsle og bedøve Øret, medens Øiet overvældes af de forskjelligste Indtryk, af de brogede Grupper, af de mægtige og skønne Bygninger som omgiver Haven med dens Statuer, Træer, Blomster, Græsplainer, og naar saa de Tusinde og atter Tusinde Gasflammer tændes, hvis Skin mangfoldiggjøres af de utallige med Guld, Sølv og Ædelstene prangende Boutiker, saa - ja, saa kan man fristes til, ligesom Jeppe paa Bjerget at knibe sig i Armen og spørge sig selv: "er det ogsaa virkelig dig, Jeppe ?". Hvad der blandt Andet i en utrolig Grad forøger den magiske Virkning af det Lys Hav som de utallige Gasflammer udsende (f. Ex. i en lille Boutik med Sukkergodt og candiserede Frugter ikke mindre end 108 Blus!) er den umaadelige Anvendelse af Speilglas paa alle Vægge, Vinduesider, ja, udvendig paa Pillerne! Man veed defor ikke om det man seer, er henmod Een eller bagved, om det er paa den ene Side af Gaden, eller Passagen eller paa den anden. Man troer at streife en en Anden paa Armen og begynder paa et "pardon monsieur" og saa et det Eens eget Billede i Speilet man har streifet! - Er man endelig kommen ud af denne "fortryllede" Have og gaar opad Rue Vivienne (f. Ex.) saa er Omgivelserne vel ikke saa kostbare, men omtrent ligesaa glimrende, den samme Overflødighed af Speilglas og Gasflammer baade i og udenpaa Husene, saa at Gaden meget ligner Corso paa Moccoli Aften i Rom og Larmen, - ja, den er endnu meget større. Limonadehandlere, Bladsælgere og Gud veed hvad mere, døver Øret med deres uophørlige Raab, hvortil kommer Larmen af de utallige Kjøretøier og det stadige, Langtrukne Varselsraab "Heh!" af Kudsken, som styre disse Vogne af alle mulige Former og Dimensioner, ligefra de mægtige 10 Alen lange Lastkærrer paa 2 Hjul og de store 2 Etages Omnibusser til de lette Fjacrer, eller de endnu lettere Kabrioletter med en fiin, smækker, ridende Jokey som Fører.

Det kan ikke nytte at begynde at omtale Enkeltheder, som jeg har seet. - Kun ganske i Almindelighed skal jeg berette, at det første Indtryk af Industripaladset var under min Forventning. Jeg sagde uvilkaarligt "er det det Hele?" - men det var heller ikke det Hele, thi da jeg efter flere Timers Forløb havde gaaet mig træt og seet mig mæt deri opdagede jeg at der var mere. I en Rotunde med Kuppel vare lutter Keiserlige Herligheder af Kronjuveler, Sølvservice, Sévres-

Porcelain og Gobelinstapeter og derpaa kom jeg i 2^{den} Afdeling, der er saa lang som Frederiksberg Allee, hvor de for mig interessanteste Gjenstande isærdeleshed fandtes af Maskinerier, Bygningsgjenstande osv.- Jeg glemte min Træthed og blev der endnu 3-4 Timer.- I Louvre fandt jeg min yndlinge, De italienske Mestre bedre repræsenterede end noget andet Sted. Jeg dvælede kun ved enkelte Stykker, da jeg behøvede hele Formiddagen til at gennemstrejfe det uhyre vidtforgreneede Locale for at orientere mig til det næste Besøg.- I en afdeling som jeg alene løb igennem, "de souveraine Minder", standsede jeg dog med Ærefrygt og Veemod ved Minderne om Napoleon, ved hans graae Frakke, hans lille trekantede Hat, ved den luvslidte, "lappede" Hat han havde brugt på St. Helena, og med den Fane (Gardens) som han tog Afsked med i 1814 og kyssede med det Ønske "at disse Kys maatte gjenlyde for Efterverdenen".- Hans Ønske er gaaet i Opfyldelse.

Napoleon kaldte Franskmændene "den store Nation" og de bleve det. De kunne atter blive det, thi Betingelserne ere endnu stedse tilstede i deres livfulde opvakte Aand, i deres Flid og rastløse Virksomhed og i deres Ærgjerrighed og Nationalitetsfølelse. Jeg maa tilstaae at jeg har faaet andre og bedre Tanker om dem, ved at see dem i deres Hjem, end jeg havde forhen. Blandt andet skal jeg kun udhæve, at jeg endnu ikke har seet noget Spor til den Letsindighed, som jeg har hørt og læst saa meget om hjemme. Det skulde da være de Damer i Snørelin og Underskjørt (af Silke) man seer indenfor adskillige Vinduer i Stueetagen! Men de ere af Vox! Nu er Kl. 12. Basta!

[På langs]

En venlig Hilsen til Alle, som læse disse Linier fra " den vidtforreiste Mand", hvis Tanker ofte, selv midt i Paris's Larm, mindes "Danas fagre Blommer".
Jacobsen

[illegible]

[illegible]

CARLSBERGFONDET

Den kongede Mannskamphets Tuumen, Carusens Nær og uindtan Læg,
Byongsadels Plakten, Medisken Louisen, Opmærksomhedens Raab,
fængste og kadelige Raab, andens Glik, ansmaldes af de fængstallige
Ludtigs, af de kongede Gounges, af de magtige og flygtes Lægninges
sine angens fæmme med sine Heltens, Loven, Læmstet, Gudsplæmst,
og naar saa de Læmstet og alle Læmstet Gudsplæmstet Læmstet, saa
sine mangfoldiggjorte af de utallige med Guld, Pals og Altskænne
gængende Gængende, saa — ja, saa kan man forstet det, Læmstet Jæppe
paa Gjengst at Læmstet sig. Comen og fængste sig selv: "er det ogsaa
indtellig sig, Jæppe?" Saa de to Altskænne Læmstet: "er det ogsaa
den magtige Heltens og det Læmstet, saa de utallige Gudsplæmstet ind,
saa de (fængste) "er det Læmstet med Heltens og Læmstet Læmstet Læmstet
mindre end 108 Læmstet!" Saa den uindtan Læmstet af Gudsplæmstet paa
alle Hænge, Heltensplæmstet, ja, uindtanlig paa Heltens. Man kan Læmstet
det om det man fæmme, er fæmstet fæmstet Læmstet, og det paa paa Læmstet
sine Læmstet af Guds, alle Heltens Læmstet paa den anden. Man kan
at fæmstet an Læmstet paa Læmstet og Læmstet paa at "saa den mangfoldige"
og saa er det fæmstet sig Læmstet: Heltens mangstet fæmstet fæmstet.
Saa man andelig Læmstet ind af Læmstet, fæmstet Læmstet fæmstet og paa paa paa Læmstet
Læmstet Læmstet, saa er Læmstet Læmstet med Læmstet fæmstet Læmstet, man andelig
Læmstet Læmstet, den fæmstet Læmstet Læmstet af Læmstet og Gudsplæmstet
Læmstet, og Læmstet fæmstet, saa at Guds mangstet Læmstet Læmstet paa Læmstet
Læmstet: Læmstet og Læmstet — ja, den er anden mangstet Læmstet. Læmstet
Læmstet, Læmstet Læmstet og Guds med Læmstet, Læmstet Læmstet med Læmstet mangstet.
Læmstet Læmstet, Læmstet Læmstet Læmstet af de utallige Læmstet og det
Læmstet, Læmstet Læmstet Læmstet "Læmstet" af Læmstet, saa fæmstet Læmstet
Læmstet af alle Læmstet Læmstet og Læmstet, Læmstet de mangstet 10 Læmstet
Læmstet Læmstet paa 2 fæmstet og de Læmstet, 2 fæmstet — Læmstet Læmstet Læmstet
de Læmstet Læmstet, alle Læmstet Læmstet Læmstet med an fæmstet, fæmstet,
Læmstet Læmstet, saa Læmstet.

[illegible]